

คำนำ

งานวิจัยและพัฒนาเกษตร เป็นงานวิจัยที่ควรมุ่งปัญหาของเกษตรกร และผลิตเทคโนโลยีที่สามารถนำไปใช้ในสภาพแวดล้อมของเกษตรกรได้ การศึกษาสภาพแวดล้อมของพื้นที่การเกษตรเป็นขั้นตอนหนึ่งที่สำคัญในกระบวนการนี้ เนื่องจากพื้นที่คอนอาศิยน้ำฝนส่วนใหญ่ได้รับน้ำฝนที่มีปริมาณและการกระจายไม่แน่นอน เกษตรกรจะพบปัญหาฝนทิ้งช่วงหลังปลูกพืช ทำให้ผลผลิตอยู่ในเกณฑ์ต่ำ การวิเคราะห์น้ำฝนจากข้อมูลน้ำฝนรายวันในอดีต ทำให้ทราบโอกาสเกิดฝนทิ้งช่วงหลังปลูกพืชในวันทีต่าง ๆ ความยาวฤดูปลูก และปริมาณน้ำฝนในช่วงฤดูปลูก การนำลักษณะต่าง ๆ เหล่านี้และลักษณะอุตุนิยมวิทยารายวันเฉลี่ยในช่วงฤดูปลูกมาประกอบกับลักษณะของดิน ซึ่งแสดงความอุดมสมบูรณ์ของดินแตกต่างกันในบริเวณที่คอนอาศิยน้ำฝน จังหวัดเชียงใหม่ และจำแนกพื้นที่ตามสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกันนี้ออกเป็นกลุ่มต่าง ๆ จะสะท้อนให้เห็นถึงศักยภาพการผลิตและเสถียรภาพของระบบการปลูกพืชที่แตกต่างกัน ซึ่งจะช่วยในการพิจารณาคัดเลือกระบบการปลูกพืชที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่จำแนกได้ และใช้ในการนำเทคโนโลยีที่ได้ทดสอบและได้ผลดีไปยังพื้นที่อื่น ๆ ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันในด้านสภาพภูมิอากาศและดิน

วัตถุประสงค์ของการศึกษาครั้งนี้เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลทางกายภาพในด้านอุณหภูมิ วิทยา และดิน สำหรับระบุฤดูกาลเพาะปลูก ซึ่งจะมีประโยชน์ในการพัฒนาระบบการปลูกพืชที่ให้ผลทั้งในด้านผลิตภาพและเสถียรภาพในเขตที่คอนอาศิยน้ำฝนจังหวัดเชียงใหม่ และพัฒนาวิธีการจำแนกเขตเกษตรบนที่คอนอาศิยน้ำฝน เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีระบบการปลูกพืช